

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 1. 4. 2025
COM(2025) 144 final

**SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNE MU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**o priebežnom hodnotení Európskeho zboru solidarity na roky 2021 - 2027 a záverečnom
hodnotení Európskeho zboru solidarity na roky 2018 - 2020**

{SWD(2025) 75 final}

Obsah

1.	ÚVOD A ZHRNUTIE KLÍČOVÝCH ZISTENÍ	2
2.	ÚČEL HODNOTIACEJ SPRÁVY	2
3.	VYKONÁVANIE	3
	Program Európskeho zboru solidarity na roky 2018 – 2020	3
	Program Európskeho zboru solidarity na roky 2021 – 2027	3
4.	HLAVNÉ VÝSLEDKY HODNOTENIA	4
	4.1 Relevantnosť, súdržnosť, účinnosť a efektívnosť – do akej miery bol Európsky zbor solidarity úspešný?	4
	4.2 Pridaná hodnota EÚ – čo a pre koho zatiaľ Európsky zbor solidarity dosiahol?	10
5.	ODPORÚČANIA	12
6.	ĎALŠIE KROKY	14

1. ÚVOD A ZHRNUTIE KLÚČOVÝCH ZISTENÍ

Európsky zbor solidarity je program EÚ, ktorý dáva mladým ľuďom príležitosť pomôcť vybudovať inkluzívnejšiu spoločnosť, podporovať zraniteľných ľudí a reagovať na spoločenské výzvy.

Európsky zbor solidarity, ktorý bol spustený v decembri 2016, existuje ako samostatný program financovaný z prostriedkov EÚ od októbra 2018¹. Od roku 2022 sa z tohto programu financujú aj dobrovoľnícke projekty na podporu operácií humanitárnej pomoci na celom svete.

Z dostupných hodnotení vyplynulo, že Európsky zbor solidarity sa zameriava na kľúčové potreby európskej spoločnosti, najmä pokiaľ ide o podporu účasti na demokratickom živote a podporu inklúzie a rozmanitosti. Programom sa posilňuje zmysel pre komunitu, oživujú sa miestne iniciatívy a podporuje širšia globálna perspektíva. Účasť prispieva k zlepšeniu osobných, odborných a študijných zručností a sociálneho a občianskeho povedomia. Do programu sa zapájajú mladí ľudia, ktorí čelia rôznym výzvam, a vďaka programu sa vytvárajú celoeurópske siete vedúce k dlhodobým partnerstvám a vzťahom. Program sa vyznačuje vysokou mierou spokojnosti jednotlivých účastníkov a účastnícke organizácie môžu obohatiť svoje odborné zručnosti a zlepšiť svoju organizačnú účinnosť.

Hlavné zistenia hodnotenia možno zhrnúť takto:

- Európsky zbor solidarity účinne reaguje na vyvíjajúce sa potreby európskej spoločnosti a podporuje sociálnu súdržnosť, individuálny rozvoj a inklúziu.
- Program je prospešný pre jednotlivcov, organizácie a komunity. Účastníci sa osobnostne a profesionálne rozvíjajú, čo vedie k väčšej občianskej angažovanosti. Organizácie profitujú z lepšieho riadenia projektov a postupov inklúzie, zatiaľ čo komunity zažívajú silnejšiu sociálnu súdržnosť a medzikultúrne porozumenie.
- Program je dobre zosúladený s prioritami Komisie, ktorými sú demokratická účasť, inklúzia, rozmanitosť a environmentálna udržateľnosť.
- Napriek svojej pozoruhodnej efektívnosti čelí program obmedzeniam spojeným s financovaním v dôsledku inflácie a podpory účastníkov s nedostatkom príležitostí, čo poukazuje na potrebu lepšieho zosúladenia rozpočtu s ambíciami programu.

2. ÚČEL HODNOTIACEJ SPRÁVY

V súlade s článkom 21 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/888 (ďalej len „nariadenie“) Európska komisia vykonala strednodobé hodnotenie súčasného programu Európskeho zboru solidarity a záverečné hodnotenie programu Európskeho zboru solidarity na roky 2018 – 2020. Toto hodnotenie bolo podporené externou štúdiou, konzultáciami a zisteniami zo správ predložených členskými štátmi a tretími krajinami pridruženými k programu (v týchto správach sa opisuje vykonávanie programu a jeho vplyv). V hodnoteniach sa posúdila účinnosť programu, jeho efektívnosť, relevantnosť, koherentnosť a pridaná hodnota.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1475 z 2. októbra 2018, ktorým sa stanovuje právny rámec Európskeho zboru solidarity.

V hodnotení sa potvrdil pretrvávajúci význam programu, ktorý ponúka dobrovoľnícke príležitosti v súlade s politickými prioritami Komisie na obdobie 2019 – 2024 vrátane demokratickej účasti, rozmanitosti, inklúzie a udržateľnosti. Takisto sa v ňom identifikovali niektoré oblasti, ktoré treba zlepšiť, ako napríklad: i) zlepšiť identifikáciu osôb s nedostatkom príležitostí s cieľom uľahčiť ich začlenenie do programu; ii) lepšie zosúladiť financovanie programu s jeho cieľmi; iii) zlepšiť nástroje IT a monitorovacie nástroje a iv) podrobnejšie objasniť oznámenie o účele humanitárnej pomoci. V tejto správe sa uvádzajú hlavné zistenia hodnotenia a navrhnuté odporúčania. Podrobnejšie informácie o zisteniach, konzultáciách a metodike obsahuje sprievodný pracovný dokument útvarov Komisie.

V súlade s nariadením Komisia zašle priebežné a záverečné hodnotenie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

3. VYKONÁVANIE

Program Európskeho zboru solidarity na roky 2018 – 2020

Program Európskeho zboru solidarity na roky 2018 – 2020 mal rozpočet vo výške 375,6 milióna EUR a bol určený na dobrovoľnícku činnosť, solidaritné projekty, stáže a pracovné miesta pre mladých ľudí. Do konca roka 2020 sa v rámci programu vytvorili príležitosti pre viac ako 35 000 mladých ľudí. Program sa zameriaval na horizontálne priority, ako je inklúzia a zmena klímy, a v rámci neho sa podporili projekty, do ktorých boli zapojení mladí ľudia.

Európsky zbor solidarity – výsledky dosiahnuté v rokoch 2018 – 2020

OPIS	2018		2019		2020	
	Plán	Skutočnosť	Plán	Skutočnosť	Plán	Skutočnosť
Celkový počet účastníkov	17 000	4 412	34 700	16 709	40 300	22 346
Dobrovoľnícke projekty, účastníci	8 400	2 694	24 600	11 735	28 900	14 009
Solidaritné projekty, účastníci	5 400	1 057	6 200	4 447	7 300	7 196
Projekty zamerané na stáže a pracovné miesta, účastníci	3 200	139	3 900	208	4 100	503
Dobrovoľnícke tímy v oblastiach s vysokou prioritou, účastníci	–	522	–	319	–	638
Účastníci s nedostatkom príležitostí (v %)	25 %	35 %	25 %	42 %	25 %	42 %

Program Európskeho zboru solidarity na roky 2021 – 2027

V období 2021 – 2027, ktoré súvisí so súčasným viacročným finančným rámcom (VFR), sa Európsky zbor solidarity ešte viac zameriava na dobrovoľníctvo a navrhuje sa v ňom dobrovoľnícka humanitárna pomoc v krajinách mimo EÚ. Vykonávanie programu s rozpočtom 1 009 miliónov EUR sa v rokoch 2021 až 2022 oneskorilo z dôvodu neskorého prijatia nariadenia v máji 2021 a pretrvávajúcich účinkov pandémie ochorenia COVID-19.

V dôsledku toho boli výkonnostné ciele stanovené vo vyhlásení o výkonnosti programu² v roku 2023 upravené z 270 000 na 185 000 účastníkov. Program nadviazal na úspechy svojho predchodcu v prvých rokoch a na iniciatívu Dobrovoľníci pomoci EÚ.

Prvý rok posledného VFR bol náročný a zložitý. Okrem neskorého prijatia nariadenia o programe a pracovného programu, ako aj pandémie ochorenia COVID-19 sa v roku 2022 vyskytli neočakávané a výnimočné výzvy v dôsledku útočnej vojny Ruska proti Ukrajine a vplyvu rastúcej inflácie. V rámci programu boli rýchlo prijaté opatrenia flexibility, ktoré umožnili projektom na dobrovoľnom základe preorientovať časť svojich činností na poskytovanie krátkodobej podpory Ukrajine a jej obyvateľom. Inflácia sa riešila aj úpravou jednotkových sadzieb.

Európsky zbor solidarity – výsledky dosiahnuté v rokoch 2021 – 2023

OPIS	2021		2022		2023	
	Plán	Skutočnosť	Plán	Skutočnosť	Plán	Skutočnosť
Celkový počet účastníkov	25 000	18 112	27 223	25 147	25 606	20 403
Solidaritné projekty, účastníci	9 000	5 164	9 700	7 418	9 100	3 813
Dobrovoľnícke projekty, účastníci	15 000	11 648	16 200	16 016	15 200	14 404
Dobrovoľnícke tímy v oblastiach s vysokou prioritou, účastníci	1 000	1 300	1 000	1 384	1 000	1 837
Dobrovoľnícka humanitárna pomoc, účastníci	0	0	323	329	306	349
Účastníci s nedostatkom príležitostí (v %)	34 %	35 %	30 %	35 %	30 %	40 %
Organizácie, ktoré získali značku kvality za dobrovoľnícku činnosť v oblasti solidárnych aktivít	2 000	2 178	2 100	504	390	258
Organizácie, ktoré získali značku kvality za dobrovoľnícku humanitárnu pomoc	–	100	100	40	40	30

4. HLAVNÉ VÝSLEDKY HODNOTENIA

Na základe **usmernení Komisie pre lepšiu právnu reguláciu**³ hodnotenie vychádza z dôkazov poskytnutých v externej štúdii. V prípade predchádzajúceho programu išlo o obdobie 2018 – 2020 a v prípade súčasného programu o obdobie 2021 – 2023. Hodnotenie obsahuje **celkové kladné posúdenie** všetkých hodnotiacich kritérií a vyplýva z neho podpora ďalšieho vykonávania Európskeho zboru solidarity.

4.1 Relevantnosť, súdržnosť, účinnosť a efektívnosť – do akej miery bol Európsky zbor solidarity úspešný?

Relevantnosť

Európsky zbor solidarity je veľmi relevantný pre vyvíjajúce sa potreby európskej spoločnosti. Programom sa podporujú rôznorodé dobrovoľnícke príležitosti, ktoré sú v súlade

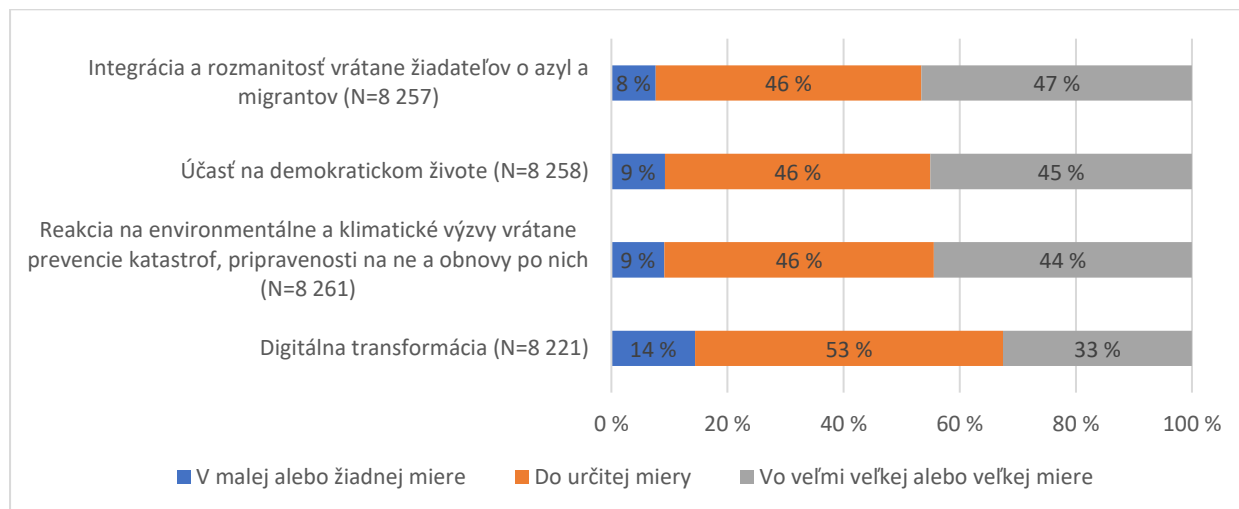
² EÚ (2024), Výkonnosť Európskeho zboru solidarity, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/programme-performance-statements/european-solidarity-corps-performance_en#mff-2014-2020--european-solidarity-corps.

³ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better-regulation-guidelines-and-toolbox_sk.

s politickými prioritami Komisie na obdobie 2019 – 2024, ako sú demokratická účasť, inklúzia, rozmanitosť a udržateľnosť.

Z programu takisto vyplýva pevné odhodlanie prispôbovať jeho priority plneniu naliehavých spoločenských potrieb, ako je vidieť z jeho rýchlej reakcie na pandémiu ochorenia COVID-19 a iné krízy. Je však potrebné zlepšiť zabezpečenie vyváženého geografického rozloženia účastníkov a rozšírenie účasti mladých ľudí s nedostatkom príležitostí.

Relevantnosť horizontálnych priorit Európskeho zboru solidarity podľa účastníkov

Zdroj: Prieskum medzi jednotlivými účastníkmi. Otázka č. 102 „Európsky zbor solidarity má niekoľko priorit. Do akej miery podľa vás spĺňajú potreby a očakávania spoločnosti?“

Relevantnosť

Všeobecné zistenia

- Ciele a priority Európskeho zboru solidarity sú relevantné pre podporu sociálnej súdržnosti a individuálneho rozvoja mladých ľudí.
- Program je veľmi relevantný pri riešení miestnych spoločenských potrieb vďaka rôznym formátom a témam, ktoré umožňujú realizáciu projektov šitých na mieru.

Zistenia týkajúce sa programu na roky 2021 – 2027

- Preukázalo sa, že Európsky zbor solidarity sa dokáže prispôsobiť novým spoločenským potrebám, ako je napríklad vplyv častejších a závažnejších nebezpečenstiev súvisiacich s klímou a inými katastrofami.
- Jeho relevantnosť podčiarkuje vysoká miera spokojnosti jednotlivých účastníkov.
- Je zameraný na kľúčové potreby európskej spoločnosti, najmä na podporu účasti na demokratickom živote a na podporu inklúzie a rozmanitosti.
- Programom by sa mohli lepšie uspokojovať potreby účastníkov z rôznych prostredí alebo v osobitných situáciách (napríklad účastníkov so zdravotným postihnutím), a to zlepšením identifikácie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí a ich cieľnou podporou.

Koherentnosť

Európsky zbor solidarity preukázal silnú vnútornú a vonkajšiu koherentnosť (alebo súlad) so strategickými prioritami EÚ, najmä pokiaľ ide o zapojenie mládeže a integráciu iných politických iniciatív EÚ.

Program dopĺňa programy EÚ, ako je Erasmus+, ale skutočné synergie sú trochu obmedzené, čo naznačuje potrebu štruktúrovanejšieho úsilia. Prípadné začlenenie Európskeho zboru solidarity do programu Erasmus+ by mohlo predstavovať príležitosti aj výzvy. Integrácia by síce mohla zvýšiť administratívnu efektívnosť a flexibilitu zdrojov, ale panujú obavy, že by mohla oslabiť jedinečné zameranie Európskeho zboru solidarity na dobrovoľníctvo a solidaritu, čo by mohlo oslabiť jeho základné hodnoty a vplyv.

Z vonkajšieho hľadiska je Európsky zbor solidarity dobre zosúladený s inými politickými iniciatívami EÚ, najmä s tými, ktorých cieľom je zlepšiť účasť mládeže a jej demokratickú angažovanosť. Prínosy tohto zosúladenia by sa mohli ďalej zlepšiť zavedením štruktúrovanej spolupráce od začiatku nasledujúceho programu. Okrem toho by sa program mohol lepšie prepojiť s iniciatívami EÚ zameranými na zamestnanosť mladých ľudí vzhľadom na jeho prínos pre zraniteľné skupiny mladých ľudí v oblasti práce.

Koherentnosť

Zistenia týkajúce sa programu na roky 2018 – 2020

- Program dopĺňal politiky EÚ a slúžil ako jednotný vstupný bod pre solidárne

aktivity.

- Celkovo dopĺňal iné programy EÚ, najmä program Erasmus+.
- Pracovná časť sa nevynímala ako alternatíva k iným činnostiam, čo obmedzovalo možnosti jej doplnenia zvyšku programu.
- Program sa od ostatných programov odlišoval tým, že ponúkal vnútroštátne aktivity a skupinové projekty.

Zistenia týkajúce sa programu na roky 2021 – 2027

- Medzi typmi akcií riadenými priamo Komisiou a nepriamo národnými agentúrami neboli zistené žiadne osobitné nezrovnalosti.
- Zjednodušenie dobrovoľníckych činností v rámci Európskeho zboru solidarity zlepšilo koherentnosť programu.
- Hoci sa integrácia programu do programu Erasmus+ môže zdať nákladovo efektívna, mohla by zvýšiť prekážky účasti a oslabiť osobitné zameranie, cielený dosah a vplyv programu.
- Program vo veľkej miere dopĺňa akčný plán pre mládež v rámci vonkajšej činnosti EÚ na roky 2022 – 2027 a širšie strategické priority Komisie na roky 2019 – 2024.
- Program celkovo dopĺňa iné programy EÚ, najmä Erasmus+ a Horizont Európa, ale mohli by sa vytvoriť ďalšie synergie.

Účinnosť

Európsky zbor solidarity posilňuje sociálnu súdržnosť a medzikultúrne porozumenie a zameriava sa na miestne výzvy, najmä v oblastiach s klesajúcim počtom dobrovoľníkov na miestnej úrovni. Program úspešne podporuje zapojenie komunity, rozvoj vedenia a spoluprácu v rámci organizačných sietí. Zapojenie medzinárodných dobrovoľníkov bolo veľmi dôležité vo vzdialených alebo sociálno-ekonomicky znevýhodnených oblastiach, ale program čelil určitým organizačným problémom pri prispôsobovaní sa špecifickým potrebám týchto oblastí. Medzi hlavné vplyvy na komunitu patrí:

- riešenie miestnych výziev vyplnením medzier v oblasti dobrovoľníctva a zlepšením kvality života, najmä vo vidieckych a sociálno-ekonomicky znevýhodnených oblastiach; zapojenie medzinárodných dobrovoľníkov bolo v týchto regiónoch veľmi dôležité, pretože sa tým podporoval duch spoločenstva a riešili sa špecifické miestne potreby,
- zlepšenie rozvoja komunit posilnením sociálnej súdržnosti a medzikultúrneho porozumenia v rámci komunit; program však čelil problémom vo vzdialených oblastiach.

Program neustále plní svoje ciele týkajúce sa účastníkov s nedostatkom príležitostí⁴ (34 % v roku 2021 a 30 % každý rok od roku 2022). Súčasný spôsob ich identifikácie však sťažuje hodnotenie výsledkov programu v tejto oblasti.

V porovnaní s iniciatívou Dobrovoľníci pomoci EÚ sa výrazne zvýšil záujem o humanitárnu pomoc. Do mája 2023 bolo prijatých viac ako 42 000 vyjadrení záujmu, čo svedčí o úspešnom spustení s vysokou viditeľnosťou. Celkovo do konca roka 2023 vyjadrilo záujem takmer 104 000 osôb, čím sa výrazne prekročil pôvodný cieľ 1 955 vyslaní na celé programové obdobie 2021 – 2027. Z toho vyplýva, že súčasný rozpočet pre oblasť humanitárnej pomoci nepostačuje na uspokojenie tohto vysokého dopytu.

Účinnosť

Všeobecné zistenia

- Organizácie si uvedomujú zlepšenie svojich zručností v oblasti plánovania, realizácie a podávania správ o projektoch a zaznamenali vplyv značky kvality Európskeho zboru solidarity na získavanie finančných prostriedkov a realizáciu projektov v budúcnosti.
- Programom sa posilňuje zmysel pre komunitu, oživujú sa miestne iniciatívy a podporuje širšia globálna perspektíva.
- Účasť prispieva k výborným výsledkom na individuálnej úrovni, ako je zlepšenie osobných, odborných a študijných zručností a sociálneho a občianskeho povedomia.

Zistenia týkajúce sa programu na roky 2018 – 2020

- Európsky zbor solidarity prekonával regulačné výzvy a výzvy súvisiace s pandemiou, počet účastníkov zapojených do mobility sa postupne zvyšoval, ale stanovené ciele dosiahnuté neboli.

Zistenia týkajúce sa programu na roky 2021 – 2027

- Program vytvára cyklus výhod prostredníctvom svojich cieľových skupín – jednotlivcov, organizácií a komunít.
- Organizácie čelia výzvam pri práci s dobrovoľníkmi s nedostatkom príležitostí, čo zdôrazňuje potrebu neustáleho budovania kapacít a programovej podpory.

Efektívnosť

V porovnaní s predchádzajúcim obdobím sa zvýšila nákladová efektívnosť programu. Medzi jednotlivými akciami programu sú však badateľné rozdiely v nákladovej efektívnosti, z čoho vyplýva, že v niektorých oblastiach môžu byť pre efektívnosť prospešné ciele finančné stratégie.

⁴ Pozri úplné vymedzenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí v článku 2 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/888 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje program Európsky zbor solidarity.

Vzhľadom na ambície a ciele programu sa financovanie ukázalo ako veľmi obmedzené. Napriek vyššiemu ročnému rozpočtu v porovnaní s rokmi 2018 – 2020 (22 %) inflácia ovplyvnila schopnosť programu dosiahnuť svoje ciele. Preto treba zosúladiť rozpočtové prostriedky so skutočnými potrebami mladých ľudí a s ambíciou podporovať solidaritu. Situáciu zhoršuje vysoký dopyt po programe. V porovnaní s programovým obdobím 2018 – 2020 sa súčasnému programu podarilo dosiahnuť približne dvojnásobnú nákladovú efektívnosť, pokiaľ ide o náklady na účastníkov, s nákladmi vo výške 4 054 EUR na účastníka po úprave o infláciu.

Okrem toho niektoré krajiny nevyužívajú celý plánovaný rozpočet, čo ovplyvňuje celkovú výkonnosť programu. Krajiny s vyšším dopytom naopak nemôžu využiť viac ako 100 % prideleného rozpočtu.

Výrazne sa zlepšilo meranie a monitorovanie. Napriek tomu pretrvávajú problémy, najmä v súvislosti s novými IT nástrojmi, ktoré nie úplne spĺňajú potreby používateľov. Okrem toho je potrebné zdokonaľiť praktické uplatňovanie ukazovateľov výkonnosti, aby dokázali plne zachytiť vplyv programu. Dôležité je aj monitorovanie geografickej rovnováhy účasti a rozloženia prínosov v zúčastnených krajinách.

Efektívnosť

Zistenia týkajúce sa programu na roky 2018 – 2020

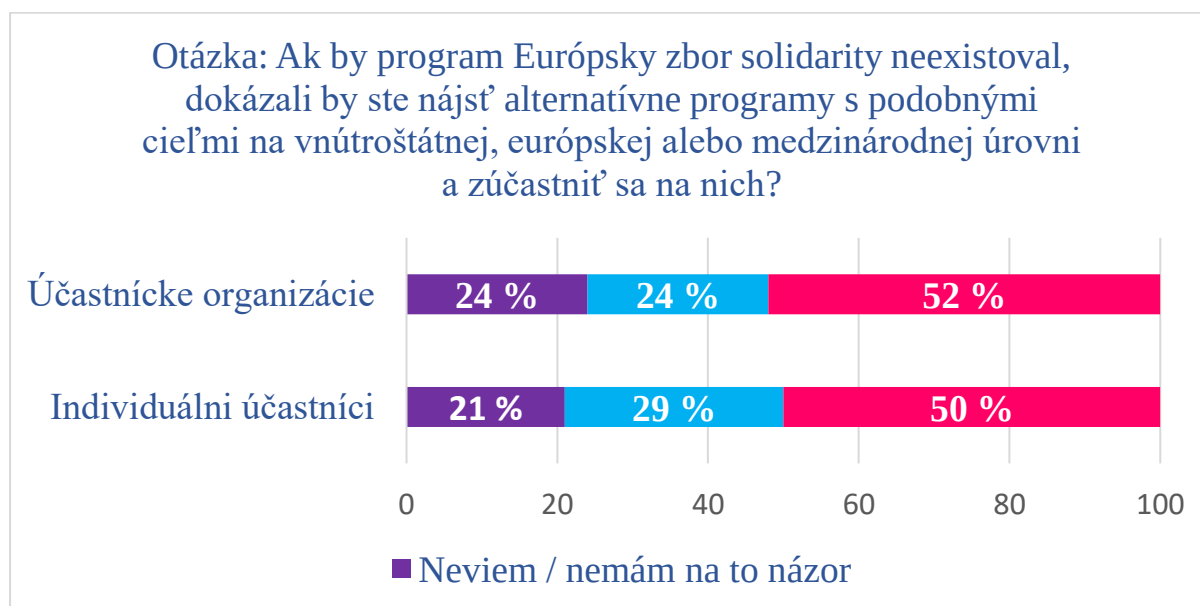
- Financovanie sa považovalo za primerané vzhľadom na mieru čerpania 79,4 %. Nízke čerpanie platieb nie je ukazovateľom nadmerného financovania, ale nepružného pridelovania rozpočtových prostriedkov a deformácií v dôsledku krízy spôsobenej ochorením COVID-19.
- Podľa väčšiny zainteresovaných strán bola administratívna záťaž primeraná.
- Riadenie programu sa považovalo za stredne účinné, predmetom určitej kritiky však boli IT nástroje.

Zistenia týkajúce sa programu na roky 2021 – 2027

- Hoci mnohí účastníci a organizácie považovali úroveň administratívnej záťaže za zvládnuteľnú, procesy možno ďalej zjednodušiť.
- Riadenie a vykonávanie programu bolo celkovo účinné. Pružné riadenie programu zmiernilo vplyv vonkajších šokov, ako bola pandémia ochorenia COVID-19 a ruská invázia na Ukrajinu.
- Financovanie programu bolo celkovo príliš nízke v porovnaní s potrebami a cieľmi programu, k čomu prispeli aj faktory, ako sú inflačné tlaky.
- Ľahká použiteľnosť a funkčnosť IT nástrojov si napriek ich neustálemu zlepšovaniu vyžadujú ďalšiu pozornosť.

4.2 Pridaná hodnota EÚ – čo a pre koho zatiaľ Európsky zbor solidarity dosiahol?

Pre viac ako polovicu organizácií a účastníkov je Európsky zbor solidarity jedinou dostupnou príležitosťou na dobrovoľnícke a solidárne aktivity (pozri graf ďalej).

Zdroj: Verejná konzultácia

Účastnícke organizácie a jednotlivci rozširujú svoje zameranie nad rámec miestnych záležitostí a uvedomujú si, ako ich úsilie prispieva k širšiemu európskemu prostrediu. Okrem toho sa pozitívny vzťah k EÚ jednoznačne prenáša aj na príslušné komunity a spoločenské skupiny.

Posilňovanie demokracie a aktívneho občianstva

Program zohráva kľúčovú úlohu pri zmiernení protiúčiných a protidemokratických nálad vďaka svojej silnej medzinárodnej sieti, ktorá siaha od vnútroštátnych orgánov cez spoločenské organizácie až po komunity a jednotlivcov.

Súvislosť medzi dobrovoľníckou činnosťou a širšou spoločenskou, politickou a občianskou angažovanosťou je veľmi dobre známa. Programom sa podporuje širšia spoločenská účasť, keďže mladí ľudia zapojení do solidárnych aktivít zvyknú mať veľký záujem o spoločnosť a politiku.

Posilňovanie postavenia mládeže

Vďaka tomu, že Európsky zbor solidarity prispieva k cieľom, ako je posilnenie demokracie, aktívne občianstvo, solidarita a osobný a profesionálny rozvoj, pomáha posilňovať postavenie mladých ľudí tým, že poskytuje mnohé výhody presahujúce hranice jednotlivých štátov. Program posilňuje európsku identitu a podporuje európske hodnoty, ako sú demokracia a ľudské práva.

Vďaka programu sa vytvárajú rozsiahle celoeurópske siete a podporujú dlhodobé partnerstvá, ktoré uľahčujú výmenu vedomostí a spoločné iniciatívy v celej Európe i mimo nej.

Uľahčenie prechodu zo školy do zamestnania

Európsky zbor solidarity presahuje svoj očakávaný vplyv tým, že pomáha mladým ľuďom, ktorí napriek dosiahnutému vzdelaniu čelia prekážkam pri hľadaní zamestnania. Program je atraktívny pre tých, ktorí začínajú svoju kariéru a chcú prepojiť akademické štúdium s odbornou praxou, posilniť svoje zručnosti a získať cenné skúsenosti. Hoci to nie je priamy cieľ, Európsky zbor solidarity rieši problém nesúlady medzi vzdelávaním a zamestnanosťou mladých ľudí.

Pridaná hodnota EÚ

Všeobecné zistenia

- Európsky zbor solidarity rozvíja u svojich účastníkov pocit európskej identity a podporu európskych hodnôt.

Zistenia týkajúce sa programu na roky 2018 – 2020

- Programom sa podporovalo aktívne občianstvo a uľahčoval osobný rozvoj účastníkov v takom rozsahu, aký by sa pravdepodobne nedal dosiahnuť prostredníctvom snáh na vnútroštátnej úrovni.
- Prechod z Európskej dobrovoľníckej služby na Európsky zbor solidarity zvýšil pridanú hodnotu EÚ vytvorením jednotného kontaktného miesta pre solidárne aktivity.
- Rozšírením svojho rozsahu pôsobnosti, zvýšením flexibility a posilnením cieľov v oblasti inklúzie mal Európsky zbor solidarity v porovnaní s Európskou dobrovoľníckou službou lepšie predpoklady na uspokojovanie potrieb mladých ľudí.
- Program umožnil lepšie nadväzovanie medzinárodných kontaktov a spolupráce, čo bolo ťažké dosiahnuť prostredníctvom vnútroštátnych dobrovoľníckych iniciatív.

Zistenia týkajúce sa programu na roky 2021 – 2027

- Európsky zbor solidarity je silná iniciatíva na posilnenie postavenia mladých ľudí s jedinečnou kombináciou možností zapojenia.
- Program zahŕňa mladých ľudí, ktorí čelia rôznym výzvam.
- Účastnícke organizácie môžu obohatiť svoje odborné zručnosti a zlepšiť svoju organizačnú účinnosť.
- Normy kvality programu vrátane značky kvality Európskeho zboru solidarity ho odlišujú od iných systémov, ktoré nemusia ponúkať rovnakú úroveň konzistentnosti alebo rozsahu zabezpečenia kvality.
- Program je jedinečný tým, že vytvára celoeurópske siete, ktoré vedú k dlhodobým partnerstvám a vzťahom.

5. ODPORÚČANIA

Zahrnúť ľudí s nedostatkom príležitostí

Súčasná metóda monitorovania osôb s nedostatkom príležitostí sa spolieha buď na podávanie správ organizáciami a národnými agentúrami v rámci dobrovoľníckych akcií, alebo na podávanie správ v rámci solidaritných projektov, čo spôsobuje nezrovnalosti.-

Odporúčania:

- ďalej objasniť, ako by sa malo interpretovať vymedzenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí;
- zvýšiť informovanosť o vykonávacích usmerneniach – Erasmus+ a stratégii inklúzie a rozmanitosti Európskeho zboru solidarity⁵;
- zaviesť stratégie na zlepšenie identifikácie ľudí s nedostatkom príležitostí pred ich účasťou na projektoch;
- vytvárať viac príležitostí na budovanie kapacít v organizáciách, vrátane situačných príkladov a cvičení, s cieľom lepšie identifikovať a integrovať účastníkov s nedostatkom príležitostí;
- zapojiť do organizovania týchto cvičení pracovníkov zodpovedných za inklúziu a rozmanitosť z národných agentúr, aby sa zabezpečil ich súlad s cieľmi stratégie inklúzie a rozmanitosti.

Riešiť rozdiely v geografickom rozložení výsledkov a vplyvov

Treba lepšie monitorovať geografické rozloženie programu, aby bolo možné presne posúdiť, ako sú rozložené jeho prínosy, a plniť cieľ programu v oblasti solidarity.

Odporúčania:

- pokračovať v zlepšovaní monitorovacích mechanizmov na sledovanie miest, kde sa vykonávajú dobrovoľnícke činnosti;
- ak sa zistí geografická nerovnováha, povzbudiť k účasti organizácie z nedostatočne zastúpených regiónov.

Zlepšiť vízový režim pre štátnych príslušníkov tretích krajín

Dobrovoľníci a organizácie upozornili na pretrvávajúce problémy s vízovým režimom pre štátnych príslušníkov tretích krajín.

Odporúčania:

- posilniť spoluprácu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi s cieľom zefektívniť proces udeľovania víz pre účastníkov z krajín mimo EÚ;
- úzko spolupracovať s členskými štátmi pri uplatňovaní smernice (EÚ) 2016/801⁶ o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely výskumu,

⁵ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy>.

štúdiá, odborného vzdelávania, dobrovoľníckej služby, výmenných programov žiakov alebo vzdelávacích projektov a činnosti aupair v súlade s odporúčaním Rady o mobilite mladých dobrovoľníkov (2022/C157/01)⁷ na mobilitu mladých dobrovoľníkov v rámci Európskej únie.

Zosúladiť financovanie s cieľmi

Financovanie Európskeho zboru solidarity sa podobá financovaniu pilotného programu a je príliš nízke na to, aby sa dosiahol jeho cieľ.

Odporúčania:

- bez toho, aby boli dotknuté rokovania o nasledujúcom viacročnom finančnom rámci, do budúcnosti zvážiť lepšie zosúladenie celkového rozpočtu s cieľmi programu;
- zvážiť plánovanie ročného zvyšovania rozpočtu namiesto paušálneho rozpočtu, aby bol program odolnejší voči hospodárskym otrasom;
- každoročne prehodnocovať vhodnosť jednotkových nákladov, aby program dokázal reagovať na potreby organizácií a účastníkov bez toho, aby bola ohrozená kvalita projektov;
- pri definovaní budúceho programu preskúmať spolu so zúčastnenými krajinami možnosť rekalibrácie kritérií pridelovania finančných prostriedkov;
- lepšie začleniť program do iných politických iniciatív; napríklad dobrovoľníci by mohli mať väčší prospech z iniciatív zameraných na podporu prechodu na iné povolanie a potrieb mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy (NEET), a iných zraniteľných mladých ľudí;
- maximalizovať a ďalej rozvíjať synergie s inými programami s cieľom čo najlepšie využiť existujúce financovanie a riešiť spoločné ciele.

Posilniť IT nástroje

IT nástroje, ktoré používatelia nemôžu ľahko používať alebo ktoré majú výpadky, predstavujú výzvu pre efektívne vykonávanie programu a nesú so sebou riziká, ako je strata údajov a oneskorené podávanie správ.

Odporúčania:

- vykonávať komplexné používateľské testovanie s rôznorodou skupinou koncových používateľov s cieľom identifikovať problémy s použiteľnosťou a prístupnosťou a zabezpečiť, aby IT nástroje spĺňali potreby všetkých zainteresovaných strán;
- ďalej zjednodušovať IT nástroje a formuláre, ktoré organizácie používajú pri podávaní žiadostí o financovanie;
- zabezpečiť, aby boli zavedené pohotovostné opatrenia na zachovanie integrity a kontinuity údajov v prípade nedostupnosti nástrojov na podávanie správ.

⁶ Ú. v. EÚ L 132, 2016/801, 21.5.2016, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=OJ%3AJOL_2016_132_R_0002.

⁷ Ú. v. EÚ C, 2022/C157/01, 11.4.2022, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0411\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0411(01)).

Zosúladiť oblasť humanitárnej pomoci

Existuje priestor na ďalšie objasnenie a informovanie zainteresovaných strán o účele humanitárnej pomoci, aby lepšie riadili svoje očakávania. Okrem toho vyššia veková hranica 35 rokov pre túto oblasť v porovnaní s 30 rokmi v prípade ostatných dobrovoľníckych a solidárnych aktivít programu znižuje súdržnosť programu a mátie zainteresované strany.

Odporúčania:

- jasne informovať účastnícke organizácie o tom, že cieľom tejto oblasti je poskytnúť individuálnu mobilitu a vzdelávanie dobrovoľníkom, od ktorých sa neočakávajú odborné zručnosti a skúsenosti;
- zvážiť zosúladenie vekovej hranice pre oblasť humanitárnej pomoci so zvyškom programu, keďže dopyt osôb vo veku 30 až 35 rokov nie je vysoký (len 3 % z celkového počtu prihlásených v tejto oblasti).

6. ĎALŠIE KROKY

Výsledky hodnotenia potvrdzujú, že Európsky zbor solidarity zohráva zásadnú úlohu a v niektorých krajinách je jedinou alternatívou dobrovoľníckej činnosti a solidarity. Hoci sa zistilo niekoľko oblastí, ktoré treba zlepšiť, celkové hodnotenie v rámci piatich kritérií (relevantnosť, efektívnosť, účinnosť, koherentnosť, pridaná hodnota EÚ) je pozitívne a tvorí základ pre ďalší rozvoj vykonávania programu v rámci VFR na roky 2021 – 2027 a začatie úvah o budúcom programe v rámci VFR na roky 2028 – 2034.